

SETKÁNÍ STRETNUTÍ

THEATRE CZ/SK FESTIVAL

ČESKOSLOVENSKÝ DIVADELNÍ FESTIVAL

ZLÍN

22.-24. 5. 2014

HUGA HAASE CESTA DOMŮ

Za tónů předehry Smetanovy Hubičky nastupuje na scénu zabydlenou křeslem, stolkem, dvěma pohozenými kufry, několika hrci, plechovkami, sklenkou a porůznu dalšími předměty zvláštní bytost v omšelém županu, kamaších a důchodkách, sladkým sněhem z plněné trubičky si pod nosem naznačí knír a začíná hrát. Její křeslo se mění v zadní sedadlo taxíku, v němž právě podniká bujarou noční jízdu Prahou. Podivín, outsider, možná tak trochu bezdomovec? Snad, ale především Hugo Haas, slavný český herec a režisér.

Ta bonvivánská scénka z taxíku je jediným veselým střípem večera, neboť vzápětí se vypravěč ocitá na začátku německé okupace v roce 1939 a v ruce drží výpověď z Národního divadla. Židovský původ jej za dramatických okolností přinutil k emigraci, která mu nejspíš zachránila život (jeho blízké, včetně opakovaně tu zmiňovaného bratra Pavla, hudebního skladatele, čekala Osvětim) a poskytla příležitost uplatnit se v zámoří (že to nebylo snadné, naznačují atributy Mickey Mouse, které na sebe v jednu chvíli trpně bere), to však málo měnilo na okolnosti, že se jednalo o exil vynucený a provázený steskem po domově. Dozvídáme se o něm z úryvků korespondence adresované zejména Josefu Koptovi a Olze Scheinpflugové, dopisů, jejichž slova jsou tu svěřena křehkému a nejistému třepotání papírových vlaštovek, vysílaných přesto s nadějí, že doletí, kam mají.

Rozechvělá nostalgie tu má ovšem místo pouze ve vyvážené směsi s hořkým humorem pisatele a černou groteskou, která dění rámuje: Hugo Haas v ní vypráví anabázi urny s vlastním popelem, kterou na sklonku roku 1968 přepravuje z Vídně dáma v tmavém kožichu (Jiřina Štěpničková), aby tak velký herec mohl spočinout v rodné zemi. Bezdomovec konečně našel ztracený domov.

Asternického podivouse s krémovým knírem představuje Tereza Chytilová: androgynní zjev oscilující mezi mužem a ženou může být jistě metaforou neukotveného stavu hrdiny, ale ona je především skvělá herečka. V monodramatickém formátu inscenace se brilantně pohybuje na pomezí vážného a komického, jež dokáže přesně vybalancovat slovem v epistolárních pasážích i hereckým výrazem v akcích, energická soustředěnost se v jejím výkonu snoubí s tónem lehkého nadhledu. S touto bravurou se dokáže bleskově převtělit třeba do antisemitského výlevu fašounského hysterika nebo třeba i Haasova psa.

Inszenace prostějovského Divadla plyšového medvídka je skromná, na festivalu se hrála v předpůlnočním čase v suterénu divadla před ne zrovna početným, avšak vděčně vnímavým publikem. Bylo totiž svědkem představení, které se svou kvalitou důstojně řadí k vlně zájmu českého divadla o prameny osobní povahy, již nedávno proslavila brněnská Korespondence V+W.